

Täysistunto

Keskiviikko 13.4.2016 klo 13.59—15.58

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikenneturvallisuusmaksusta

Hallituksen esitys HE 125/2015 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 5/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 5/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

15.38 **Mikko Alatalo kesk:** Arvoisa puhemies! Esittelen tätä lakiesitystä ja mietintöä, koska varsinainen liikennevaliokunnan puheenjohtaja on Aasian-matkalla, ja nyt varapuheenjohtajan ominaisuudessa sen teen.

Tässä ehdotetaan säädettäväksi uusi liikennevakuutuslaki, ja nämä muutokset selkeyttäisivät ja osin parantaisivat vakuutuksenottajien sekä vahinkoa kärsineiden asemaa ja oikeuksia. Todellakin valiokunta pitää erittäin hyvänä, että pitkän ja perusteellisen valmistelun jälkeen tämä liikennevakuutuslain kokonaisuudistus voidaan saada voimaan 2017 alusta. Esityksen mukaan vakuutuksenottajan vahinkohistoria tulee ottaa huomioon yksityishenkilöiden liikennevakuutusmaksujen määräytymisessä. Tässä on nimenomaan se, että valiokunta on pitänyt ongelmallisena nykyistä sääntelyä ja sen soveltamiskäytäntöä, jonka mukaan yksityishenkilön ottaessa vakuutuksen kakkosautolleen sille ei vahinkohistorian huomioonottamisvelvollisuudesta huolimatta myönnetä niin sanotun ykkösauton käytöstä kertyneitä bonushyvityksiä. Näin esityksen myötä vakuutusyhtiöt voivat jatkossa ottaa vahinkohistorian joustavammin huomioon myös tämänkaltaisissa tilanteissa.

Jotain muutostarpeita tässä on ollut, ja asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille epäkohta, jonka mukaan pyörätuoleille ja vastaaville kevytrakenteisille vammaisten liikkumisvälineille ei ole vuoden 2016 alusta lukien voinut ottaa liikennevakuutusta. Valiokunta ehdottaa jäljempänä, että nämä monien vammaisten jokapäiväisen liikkumisen kannalta välttämättömät apuvälineet saadaan liikennevakuutusjärjestelmän piiriin. Valiokunta ehdottaa, että kyseiset ajoneuvot vapautetaan selkeästi liikennevakuutuksen ottamisvelvollisuudesta ja niiden mahdollisesti aiheuttamat vahingot korvataan Liikennevakuutuskeskuksen toimesta.

Lisäksi valiokunta katsoo jäljempänä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin esille tuoduin perustein, että esityksessä on tarkoitettu, että ajoneuvokilpailujen kuljettajanpaikkasuoja säilytettäisiin myös jatkossa. Tästä on keskusteltu jonkun verran, onko tämä oikein. Toisaalta moottoriurheilu on myös nuorisotyötä. Esityksessä kyseinen suoja oli esitetty poistettavaksi, mutta valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että moottoriurheilun

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2016 vp

harrastajan vakuutusturva heikkenisi olennaisesti ja kilpailutoiminnan kustannukset nousisivat vapaaehtoisten vakuutusten korkeampien vakuutusmaksujen myötä.

Tässä on tietysti paljon asioita, mutta otan vielä vain yhden sitaatin täältä. "Lisäksi valiokunta toteaa, että jatkossa on tarpeen selvittää, miten tahallisiin liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntitapauksiin voitaisiin puuttua nykyistä tehokkaammin. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esimerkiksi Ruotsissa vakuutusyhtiöillä on mahdollisuus irtisanoa liikennevakuutus tämän kaltaisissa tilanteissa." Esimerkiksi Malmön alueella on tullut tällainen niin sanottu bilmålvakt-ilmiö, eli siellä autoja trokataan omistajien kesken koko ajan niin, että ei tehdä liikennevakuutusta ja liikennevakuutukset jätetään maksamatta. On tapauksia, kriminaaleja tapauksia, jotka ovat nuoresta iästään huolimatta omistaneet kymmeniä eri autoja, mutta ovat välttäneet näitä liikennevakuutuksia. Tämä ilmiö saattaa rantautua myös Suomeen, ja sen takia vakuutusyhtiöt ovat olleet vähän huolissaan tästä asiasta, koska silloin me tavalliset vakuutuksen maksajathan tietysti maksamme myös näitten ihmisten vahingot, jos he sitten liikenteessä sellaisia tekevät.

Tässä suurin piirtein oli sisältö. Totta kai siellä on paljon myös muita yksityiskohtia, mutta jääkööt ne nyt tässä tilaisuudessa kertomatta.

15.42 Katja Taimela sd: Arvoisa herra puhemies! Aivan lyhyesti täältä paikaltani haluan itse kanssa todeta, että ensinnäkin hyvässä yhteistyössä tuolla liikenne- ja viestintävaliokunnassa on tätä hallituksen lakiesitystä käsitelty, ja täytyy sanoa, että liikenne- ja viestintävaliokunnan varapuheenjohtaja Alatalo esitteli oikeastaan tässä omassa puheenvuorossaan just ne kipukohdat, jotka siellä valiokuntakäsittelyssä, erittäin laajassa ja kattavassa sellaisessa, tulivat esille.

Me tosissaan huomasimme hallituksen esityksessä tässä substanssivaliokunnassa nämä kaksi selkeää epäkohtaa. Toinen koski vammaisten henkilöiden liikkumisvälineiden liikennevakuutusta ja toinen ajoneuvokilpailujen kuljettajanpaikkasuojaa. Muutimme ihan asiantuntijakuulemisten perusteella nämä kaksi kohtaa nyt, kun tätä omaa mietintöä käsitelimme, ja niillä muutoksilla valiokunta puolsi ihan yksituumaisesti muutoin tämän lakiehdotuksen hyväksymistä. Minä haluan itse myös korostaa, että laajempaa keskustelua käytiin valiokuntatyössä myös todellakin tästä, että jatkossa on tarpeen selvittää, miten näihin tahallisiin liikennevakuutusmaksujen laiminlyöntitapauksiin voitaisiin puuttua nykyistä tehokkaammin. Myös naapurimaissa kuitenkin on ihan hyviä esimerkkejä siitä, että ei niin sanotusti toisen kukkarolla ja toisen maksamisilla mennä jatkossakin eteenpäin.

Tämä oli erittäin kattava, hyvä paketti ja myös kannatettava täältä opposition näkökulmasta.

15.44 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Juuri niin kuin edelliset ovat todenneet, meillä liikenne- ja viestintävaliokunnassa tätä asiaa on käsitelty hyvin tarkasti. Siinä vaiheessa ainakin minulle on tullut sellainen käsitys, että meillä on jo nykyisin olemassa aika hyvin toimiva liikennevakuutuskokonaisuus, ja nyt sitä saatiin hieman parannettua vielä eteenpäin.

Ongelmaisena asiana ovat olleet ennen kaikkea vaikutukset kakkosautoon näissä liikennevakuutusasioissa, koska perinteisesti on ollut sillä tavalla, että ensimmäisen auton hyvätkään bonukset eivät ole saaneet hyvitystä sitten siinä kakkosautossa. Mutta nyt on hyvä, että jatkossa kakkosautossakin voidaan huomioida joustavasti vahinkohistoria. Jos ei siellä mitään isompia tapahtumia ole ollut, niin se voidaan huomioida. Nyt vain kannustan va-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2016 vp

kuutusyhtiöitä, että ne ottaisivat ja tekisivät sellaisia malleja, jonka mukaisesti olisi tämä asia huomioitu.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 125/2015 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.